

REFERAT By- og Erhvervsstrategisk udvalg 2022-25 d. 26-05-2025

Mødedato Mandag d. 26. maj 2025 kl. 20:15

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om et grønnere Nordens I	4
Beslutning om midlertidigt byrum på Nordens Plads.....	7
Orientering om mulighed for at overtage Nordens Plads til formål som park.....	9
Beslutning om bevilling til samt orientering om status på bæredygtighedsværktøjet URBAN LCA..	11
Orientering om status på arbejdet med omdannelse af Bispeengbuen.....	13
Drøftelse af katalog af udkast til effektiviseringer og besparelser til budget 2026.....	15
Orientering om klager til de klageansvarlige i By-, Kultur- og Miljøområdet i perioden januar - dec	17
Lukket.....	20

Punkt 23: Meddelelser

00.22.04-P35-15-24

Sagsfremstilling

a. Byplanmøde 2025

Årets Byplanmøde finder sted i Vejle den 2. og 3. oktober 2025, og tilmeldingen er åben nu. Temaet er "Resilient planlægning – at sætte retning i en foranderlig verden". På hjemmesiden skriver Byplanlab, som arrangerer Byplanmødet: "På Byplanmødet 2025 undersøger vi sammen, hvordan vi planlægger strategisk, fremadskuende og i fællesskab – hvordan vi sætter retning i en stadig mere og mere foranderlig verden. Hvordan vi sammen skaber resiliente byer og landskaber". Der er mulighed for at deltage i forskellige sessioner og udflugter, hvor temaet belyses fra forskellige vinkler.

Der kan læses mere her: <https://www.byplanlab.dk/byplanmoede2025>

Udvalget har modtaget en e-mail om tilmelding.

By- og Erhvervsstrategisk udvalg tog meddelelsen til efterretning.

b. Lukket punkt

By- og Erhvervsstrategisk udvalg tog meddelelsen til efterretning.

Punkt 24: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om et grønnere Nordens Plads

01.00.05-G01-3-23

Resume

Med denne sag skal der tages stilling til et beslutningsforslag om at påbegynde en udvikling af Nordens Plads med grønne tiltag og udføre trafikale analyser af parkeringsforholdene. Udvalget udsatte senest forslaget den 5. februar 2024. Forslaget skal nu genbehandles.

Beslutning

By- og Erhvervsstragisk udvalg

- oversendte sagen til budget for så vidt angår en undersøgelsen af udvidelse af parkeringskælderens med henblik på at frigøre mere plads til grønne arealer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller at By- og Erhvervsstrategisk Udvalg

- indstiller til Magistraten, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forslaget i sin helhed allerede er en del af den besluttede udvikling af Nordens Plads.

Sagsfremstilling

By- og Erhvervsstrategisk Udvalg behandlede første gang beslutningsforslaget den 27. november 2023, hvor udvalget indstillede til Magistraten, at forslaget ikke tiltrædes. Magistratens sendte den 15. januar 2024 beslutningsforslaget tilbage til By- og Erhvervsstrategisk Udvalg, der på mødet den 5. februar 2024 vedtog at udsætte beslutningsforslaget, idet det behandles sammen med et kommende program for områdefornyelse på Nordens Plads.

Beslutningsforslaget om et grønnere Nordens Plads blev stillet på Kommunalbestyrelsesmødet den 28. august 2023. Syv dage forinden den 21. august havde By- og Erhvervsstrategisk Udvalg behandlet beslutningsforslaget om en grønnere, mindre støjplaget og mere aktiv Nordens Plads. Beslutningsforslaget blev tiltrådt, idet det i forslaget nævnte møde for alle interesserede borgere om deres drømme om Nordens Plads afholdes som en del af en kommende udviklingsproces, der bl.a. skal afdække potentialet for at igangsætte en områdefornyelse for Nordens Plads.

Den 3. marts 2025 vedtog Kommunalbestyrelsen at igangsætte en områdefornyelse for Nordens Kvarter, hvor Nordens Plads er en central indsats. På udvalgsmødet den 26. maj behandler By- og Erhvervsstrategisk Udvalg en godkendelsessag om et midlertidigt, grønt byrum på Nordens Plads. Da nærværende beslutningsforslag ikke var på dagsordenen, da udvalget behandlede programmet for områdefornyelsen, behandles det sideløbende med sagen om det midlertidige, grønne byrum.

På den baggrund indstiller forvaltningen, at By- og Erhvervsstrategisk Udvalg indstiller til Magistraten, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forslaget i sin helhed allerede er en del af den besluttede udvikling af Nordens Plads.

Tidligere sagsfremstilling (5. februar 2024)

Kommunalbestyrelsen oversendte den 28. august 2023 følgende forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om et grønnere Nordens Plads.

"Det Konservative Folkeparti foreslår:

- at der afsættes midler til en områdefornyelsespulje, der kan påbegynde udvikling af området ved Nordens Plads med nye grønne tiltag, mens en større plan for området afventes.
- at der på Nordens Plads laves en plan for et nyt grønt område, der kan give området et markant løft.
- at det afsøges, hvorvidt Frederiksberg i et samarbejde med ejeren vil kunne udvide parkeringskælderens under Domus Vista med yderligere parkeringspladser, så mere plads kan frigøres til grønne arealer over jorden.
- at det reelle parkeringsbehov for Nordens Plads afdækkes gennem en analyse af belægningen af de eksisterende parkeringspladser både under og over Nordens Plads.

Det Konservative Folkeparti forholder sig derudover skeptisk til planerne om markant yderligere fortætning af området. Ny bebyggelse skal bibringe området værdi f.eks. gennem afskærmning af larm fra Roskildevej.

Begrundelse

Det Konservative Folkeparti på Frederiksberg har store visioner for Nordens Plads. Visionen er et større parkareal på Nordens Plads, der fundamentalt vil give området et løft og skabe et nyt grønt område for borgerne lokalt og i hele kommunen.

Det er dog afgørende, at borgerne omkring Nordens Plads allerede fra næste år ser en forandring der hvor de bor. Derfor foreslår Det Konservative Folkeparti, at mens arbejdet med en større vision for området udarbejdes, så påbegyndes arbejdet med at forskønne og byudvikle områdets grønne karakter, så den betonfyldte plads ikke fortsat står hen og venter på den store politiske løsning.

Frederiksberg Kommune ejer ikke grunden under Nordens Plads eller parkeringskælderens under Domus Vista, men Det Konservative Folkeparti vil have undersøgt muligheden for at området kan gøres grønnere og en ny grøn oase etableres til gavn for området og resten af byen. Derfor bør det afsøges, hvorvidt det teknisk er muligt at udvide den eksisterende parkeringskælder under Domus Vista, så mere af parkeringen kan flyttes under terræn. Det reelle parkeringsbehov bør desuden afdækkes.

Det Konservative Folkeparti er desuden bekymret for, at et nyt udviklingsprojekt yderligere vil fortætte området. Derfor forholder vi os skeptiske til planer om nybyggeri, med mindre dette sker i en begrænset mængde og tilfører området øget værdi."

Bemærkninger til forslaget

Magistraten sendte sagen retur til By- og Erhvervsstrategisk udvalg efter drøftelse på mødet den 15. januar 2024.

Forvaltningen har ikke yderligere at bemærke.

Sagsfremstilling af 15. januar 2024

Kommunalbestyrelsen besluttede den 2. oktober 2023, at den kommende udvikling af Nordens Plads skal afdække potentialet for at igangsætte en områdefornyelse. Udviklingen af Nordens Plads kræver, at grundejerne er med, hvorfor en dialog med grundejerne Heimstaden og KFI Erhvervsdrivende Fond (KFI) forventes påbegyndt i efteråret 2023.

For at en områdefornyelse kan igangsættes kræver det et byfornyelsesprogram, der udarbejdes i samarbejde med lokalområdets beboere og øvrige lokale aktører. Byfornyelsesprogrammet skal godkendes i Kommunalbestyrelsen og efterfølgende indsendes til Social-, Bolig- og Ældreministeriet. Først herefter er en områdefornyelse igangsat med ophæng i Byfornyelsesloven, der bl.a. giver kommunen hjemmel til at finansiere byrumsforbedringer eller andre tiltag på privat grund. Frederiksberg Kommune kan således ikke igangsætte fysiske grønne tiltag på Nordens Plads, før en områdefornyelse i området er igangsat.

Frederiksberg Kommune ejer et lille område på Nordens Plads, hvor byhaven Nordens Have i dag er placeret. I budget 2024 er der afsat midler til byrumsforbedringer på kommunalt areal, herunder en videreudvikling af Nordens Have i dialog med brugerne.

Hvad angår plan for Nordens Plads, indgår det i arbejdet med at igangsætte en områdefornyelse ved Nordens Plads, at der laves en plan for, hvordan det grønne kan bidrage til at give området et markant løft.

Hvad angår udvidelse af parkeringskælderens under Domus Vista, indgår det i dialogen med grundejerne at afdække parkeringsforholdene ved Nordens Plads. Herunder afsøges det, om parkeringskælderens under Domus Vista kan udvides for at frigive plads på Nordens Plads til grønne arealer.

Hvad angår det reelle parkeringsbehov, indgår det i dialogen med grundejerne, at afdække det reelle parkeringsbehov gennem en analyse af belægningen af de eksisterende parkeringspladser både under og over Nordens Plads.

Hvad angår en yderligere fortætning af området kan forvaltningen oplyse, at den gældende lokalplan 175 for Nordens Plads fra 2012 giver mulighed for en bebyggelsesprocent på 225. I forbindelse med Kommuneplan 2021 blev kommuneplanrammen for området nedsat fra en bebyggelsesprocent på 225 til 180 ud fra en vurdering af, hvad området kan bære, og så der fortsat er incitament for grundejerne til at gå ind i et omdannelsesprojekt. En evt. kommende lokalplan vil således skulle overholde den nye ramme, som maksimalt er en bebyggelsesprocent på 180. Et omdannelsesprojekt skal tilføre Nordens Plads bykvalitet, herunder parkering under jorden, grønne byrum og stiforbindelser til det omkringliggende område samt byggeri med høj arkitektonisk kvalitet. Støjreducerende tiltag vil indgå som en væsentlig del af dette arbejde.

Den forventede proces omkring udvikling af Nordens Plads, der bl.a. skal afdække potentialet for at igangsætte en områdefornyelse, forventes at starte i efteråret 2023 med en dialog med grundejerne. Formålet med dialogen er at forventningsafstemme og opnå en fælles forståelse af, hvad en kommende udvikling indebærer. Herunder at sætte rammen for en inddragende proces for beboere, brugere og borgere. En inddragende dialogproces forventes gennemført i 2024 med udgangspunkt i tidligere inddragelsesprocesser og i samarbejde med grundejerne.

Eventuelle analyser omkring trafikale forhold, parkering, bynatur og byliv forventes gennemført i 2024 og danner grundlag for beslutning om videre proces. Samtidig gennemføres byrumsforbedringer af det kommunale areal på Nordens Plads ved Nordens Have, som besluttet i budget 2024. I efteråret 2024 besluttet en retning for udvikling af Nordens Plads og eventuel områdefornyelse. Den videre proces kunne være en helhedsplan, der er en overordnet plan for området, som sikrer sammenhæng og synergi for en udvikling, men som ikke er juridisk bindende. En helhedsplan kan indarbejdes i Byfornyelsesprogrammet for en områdefornyelse samt eventuelt danne grundlag for en ny lokalplan.

By- Kultur- og Miljøområdet vurdering

By- Kultur- og Miljøområdet vurderer, at forslaget i sin helhed allerede er en del af den besluttede udvikling af Nordens Plads. Forslaget om at bruge midler fra områdefornyelsespuljen på privat grund kan først udmøntes, efter en områdeudvikling er besluttet, hvilket forventes at kunne ske ultimo 2024.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og Erhvervsstrategisk udvalg, Miljø- og Trafikudvalget og Klima-, Plan- og Boligudvalget

Historik

Indstilling 27. november 2023, pkt. 148:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til By- og Erhvervsstrategisk udvalg, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forslaget i sin helhed allerede er en del af den besluttede udvikling af Nordens Plads.

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til Klima-, Plan- og Boligudvalget samt Miljø- og Trafikudvalget, at sagen tages til orientering.

Indstilling 27. november 2023, pkt. 204:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til By- og Erhvervsstrategisk udvalg, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forslaget i sin helhed allerede er en del af den besluttede udvikling af Nordens Plads.

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til Klima-, Plan- og Boligudvalget samt Miljø- og Trafikudvalget, at sagen tages til orientering.

Indstilling 27. november 2023, pkt. 52:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til By- og Erhvervsstrategisk udvalg, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forslaget i sin helhed allerede er en del af den besluttede udvikling af Nordens Plads.

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til Klima-, Plan- og Boligudvalget samt Miljø- og Trafikudvalget, at sagen tages til orientering.

Beslutning fra Miljø- og Trafikudvalget 2022-25, 27. november 2023, pkt. 204:

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

Beslutning fra By- og Erhvervsstrategisk udvalg 2022-25, 27. november 2023, pkt. 52:

By- og Erhvervsstrategisk udvalg vedtog, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forslaget i sin helhed allerede er en del af den besluttede udvikling af Nordens Plads.

Beslutning fra Klima-, Plan- og Boligudvalget 2022-25, 27. november 2023, pkt. 148:

Klima- Plan og Boligudvalget tog sagen til orientering.

Indstilling 15. januar 2024, pkt. 6:

By- og Erhvervsstrategisk udvalg indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forslaget i sin helhed allerede er en del af den besluttede udvikling af Nordens Plads.

Klima- Plan og Boligudvalget tog sagen til orientering.
Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

Beslutning fra Magistraten 2022-25, 15. januar 2024, pkt. 6:

Magistraten sendte sagen retur til By- og Erhvervsstrategisk udvalg efter drøftelse.

Indstilling 5. februar 2024, pkt. 9:

By- og Erhvervsstrategisk udvalg indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forslaget i sin helhed allerede er en del af den besluttede udvikling af Nordens Plads.

Beslutning fra By- og Erhvervsstrategisk udvalg 2022-25, 5. februar 2024, pkt. 9:

By- og Erhvervsstrategisk udvalg vedtog at udsætte beslutningsforslaget, idet det behandles sammen med et kommende program for områdefornyelse på Nordens Plads.

Punkt 25: Beslutning om midlertidigt byrum på Nordens Plads

01.00.05-P00-1-25

Resume

Kommunalbestyrelsen vedtog med Budget 2025 at afsætte 1,5 mio. kr. til forskønnelse og begrønning af Nordens Plads. På den baggrund har forvaltningen indgået aftale med grundejerne om at bruge det nordøstlige hjørne til et midlertidigt byrum og udarbejdet et designforslag for det midlertidige byrum på basis af en borgerdialog. Udvalgene skal nu tage stilling til at godkende designforslaget og bevilge midler til formålet. Forvaltningen anbefaler, at designforslaget godkendes, og at der bevilges midler til formålet.

Beslutning

By- og Erhvervsstrategisk udvalg

- indstiller til Magistraten, at designforslaget for det midlertidige byrum godkendes, idet udvalget ønsker at blive inviteret til åbningen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at By- og Erhvervsstrategisk udvalg

- godkender designforslaget for det midlertidige byrum.

Forvaltningen indstiller, at Klima-, Plan- og Boligudvalget,

- tager designforslaget for det midlertidige byrum til efterretning.

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget

- bevilger 1,5 mio. kr. til anlæg af det midlertidige byrum, finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2025.

Sagsfremstilling

Anledning

Kommunalbestyrelsen vedtog med Budget 2025 at afsætte 1,5 mio. kr. til forskønnelse og begrønning af Nordens Plads.

Nordens Plads er et privat areal ejet af boligselskabet Heimstaden og erhvervsfonden KFI (Købmændenes Finansieringsinstitut). For at kunne sætte arealet i spil har forvaltningen derfor været i dialog med grundejerne om muligheden for et midlertidigt byrum på Nordens Plads. Der er nu indgået en aftale. Grundejerne stiller et areal i den nordøstlige del af parkeringspladsen til rådighed vederlagsfrit i en 5-årig periode svarende til områdefornyelsens levetid.

Indsatsen om et midlertidigt grønt byrum på Nordens Plads er sammentænkt med og en del af Områdefornyelsen Nordens Kvarter, som blev godkendt af Kommunalbestyrelsen den 3. marts 2025. Områdefornyelsen er en 5-årig indsats med formål om at løfte kvarteret både fysisk og socialt. Som en del af områdefornyelsen er der bl.a. et tema om "Kickstart Nordens Plads - kvarterets hjerte".

En forskel på kort og langt sigt

Ved brug af det midlertidige byrum som et bystrategisk værktøj kan byrummet skabe værdi på kort sigt og være første skridt mod en fremtidig udvikling af Nordens Plads. Det midlertidige byrum fungerer således som et åbningstræk for områdefornyelsen og som et fysisk tiltag, der imødekommer et lokalt behov her og nu. Samtidig er det midlertidige byrum også en konkret test af et muligt fremtidsscenario for Nordens Plads, der kan give erfaring og viden om, hvad der fungerer.

Det midlertidige byrum

Det nye byrum består af plantebede med mindre træer, buske og blomstrende stauder. Plantebedene afgrænser byrummet og danner flere forskellige typer zoner med mulighed for både ophold, aktiviteter og fællesskaber. En gennemgående sti midt i byrummet forbinder zonerne og leder videre ind i området. Se designet af det midlertidige byrum i designforslaget i bilag 1.

Det midlertidige grønne byrum tager afsæt i den borgerdialog, der er fundet sted for udvikling af Nordens Plads og den nye områdefornyelse. Hertil var der den 23. april et borgermøde med konkret fokus på det midlertidige grønne byrum, hvor lokale og interesserede havde mulighed for komme med feedback og input til indledende skitser for byrummet. Dertil er forslaget også blevet behandlet af Kvartergruppen for områdefornyelsen bestående af lokale aktører og godkendt af grundejerne.

Med afsæt i borgerdialogen er det indledende udkast til byrummet blevet justeret til frem mod endelig politisk godkendelse. Til borgermødet den 23. april var der generel positiv tilbagemelding på det samlede projekt, hvor input har givet anledning til følgende justeringer i designforslaget:

- Skaterrampen flyttes tættere på Roskildevej, da begge støjer. Roskildevej og skaterrampen afskærmes med større plantebede.

- Skabe mere varieret bynatur til gavn for insekter. Gerne planter med spiselige bær. Planterne bør være hårdføre og robuste, så de kan tåle at stå under vindblæste forhold på Nordens Plads.
- Skabe plads til kaffevogn, sociale aktiviteter og events såsom loppemarked.
- Etablere afskærmning for vinden, så det er mere behageligt at opholde sig.
- Det nye byrum skal være tilgængeligt og brugbart for alle.
- Etablere belysning, så det er trygt at færdes i byrummet.

Se bilag 2 med opsamling fra borgermødet d. 23. april og kvartergruppemødet d. 6. maj.

Byrummet kan ændre sig over tid, såfremt ny viden og behov giver anledning til det. Efter den aftalte periode for brugsret på 5 år skal byrumsinstallationer som udgangspunkt fjernes, med mindre andet bliver aftalt.

Byrummet vil blive driftet og vedligeholdt i den periode, der er brugsret til arealet for det midlertidige byrum. Da områdefornyelsen er en tidsbegrænset indsats, er der ikke afsat midler til drift og vedligehold efter 5 år. Forvaltningen vil samle op på viden og erfaringer af byrummet og finde løsninger mulige for, hvordan byruminstallationerne efter områdefornyelsens ophør kan bruges på den konkrete placering eller kan placeres andre steder på Frederiksberg.

Tidsplan

Såfremt designforslaget til det nye midlertidige byrum bliver godkendt, og der bliver bevilget midler til formålet, vil designforslaget efterfølgende blive sendt i entrepriseudbud. Det forventes, at byrummet vil blive realiseret i perioden august-november med en forventet åbning i primo-medio november. Forvaltning vender tilbage med invitation for åbning af midlertidigt byrum.

Anbefaling

Forvaltning anbefaler at godkende designforslaget og bevilge 1,5 mio.kr. til at etablere midlertidigt grønt byrum. Med det nye midlertidige byrum er det målet at skabe en ny grøn velkomst til Nordens Plads. Det nye byrum skal være et blikfang fra Roskildevej, der inviterer lokale og besøgene ind på Nordens Plads. Byrummet er afgrænset med plantebede og skaber plads til både aktiviteter, ophold og fællesskaber på tværs af målgrupper. I sammenhæng med byrummet skabes der nye forbindelser til nærområdets andre attraktioner, som butiksstrøget, Nordens Have, Medborgercentret og videre til Betty Nansens Plads.

På denne måde indfrier det midlertidige byrum alle fem temaer i områdefornyelsen på én gang - mere bynatur og mangfoldigt mødested til at styrke aktiviteter og fællesskaber, bedre forbindelser og kickstarte Nordens Plads. Samtidig vil det midlertidige byrum blive et åbningstræk, et bystrategisk værktøj, til på sigt at udvikle hele Nordens Plads og området omkring.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser

Såfremt Miljø- og Trafikudvalget godkender forvaltningens indstilling, bevilliges 1,5 mio. kr. til anlæg af det midlertidige byrum, finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2025.

Hertil kommer afledte, årlige driftsomkostninger på 150.000 kr.

Der er afsat finansiering til de afledte driftsomkostninger i forbindelse med aftalen om budget 2025.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Klima-, Plan- og Boligudvalget, By- og Erhvervsstrategisk udvalg, Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

Bilag

Bilag 1_Designforslag

Bilag 2_Opsamling på borgerinddragelsen

bevillingsskema - Områdefornyelsen Nordens kvarter - Midlertidigt byrum 2025

Punkt 26: Orientering om mulighed for at overtage Nordens Plads til formål som park

01.02.00-G01-1-25

Resume

Der blev ved 2. behandling af Budget 2025 bestilt en sag om muligheden for at overtage Nordens Plads og omdanne arealet til en park. Dette er forvaltningens orientering herom.

Beslutning

By- og Erhvervsstrategisk udvalg

- tog orientering om muligheden for at overtage Nordens Plads til parkformål til efterretning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at By og Erhvervsstrategisk udvalg,

- tager orientering om muligheden for at overtage Nordens Plads til parkformål til efterretning.

Sagsfremstilling

Anledning

Der blev ved 2. behandling af Budget 2025 politisk bestilt en sag til By- og Erhvervsstrategisk Udvalg om muligheden for at overtage Nordens Plads med henblik på at omdanne arealet til en park.

Nordens Plads ligger i den sydvestlige del af Frederiksberg og er ejet af de private grundejere KFI Erhvervsdrivende Fond og Heimstaden. En stor del af Nordens Plads er i dag et ubebygget parkeringsareal, som indeholder et udviklingspotentiale, såfremt man bl.a. finder en ny løsning for bl.a. parkering. Frederiksberg Kommune har i en årrække været i dialog med grundejere om mulige udviklingsmuligheder. Området er i dag udpeget som et byudviklingsområde i Kommuneplanen. Den gældende lokalplan, Lokalplan nr. 175, muliggør blandede byfunktioner med plads til ny detailhandel, erhverv og boliger og har en bebyggelsesprocent på 225 pct med en restrummelighed på ca 22.000 m² eksklusiv parkeringsløsning.

Til nærværende orientering er der udarbejdet et bilag, der belyser og udfolder de planjuridiske rammer for overtagelse af private grunde.

Planmæssig forudsætning for at realisere en park på Nordens Plads

En park på Nordens Plads kan ikke indeholdes inden for den eksisterende lokalplan og kommuneplanramme. Skal der etableres en park, kræver det derfor, at der udarbejdes nyt plangrundlag.

Frederiksberg Kommune kan som udgangspunkt fysisk regulere et område erstatningsfrit jf. Planloven, så længe afsættet er med en planmæssig begrundelse. Fysisk regulering må derfor ikke anvendes som værktøj for at fx forbedre en forhandlingsposition for kommunen.

Et nyt planforhold for Nordens Plads som park skal således udfolde de planmæssige argumenter for en park og evt. andre formål samt beskrive placering og fysisk udformning af det grønne byrum i kobling med den resterende del af området.

En ejer har dog ikke handlepligt til at realisere en lokalplan. Derfor vil en ny lokalplan ikke ensbetydende med, at der kommer en park. En lokalplan er først af betydning, når en grundejer ønsker at lave fysiske ændringer på ejendommen.

Mulighed for en frivillig aftale

Såfremt Frederiksberg Kommune ønsker at erhverve Nordens Plads, kan kommunen indgå en frivillig købsaftale med grundejer. Det vil kræve, at Frederiksberg Kommune kan komme til enighed med grundejerne om en købspris. Købsprisen vil bl.a. være afspejlet af, hvad ejeren forventer af anvendelses- og byggemuligheder på grunden og mulig økonomisk gevinst deraf.

Krav om kommunal overtagelse mod erstatning

Såfremt Frederiksberg Kommune i en lokalplan udlagde en ejendom eller dele af en ejendom til offentlige formål, som fx en park, kan ejeren jf. § 48 i Planloven forlange ejendommen eller den pågældende del af ejendommen overtaget af kommunen mod erstatning.

En ejers interesse for at anvende § 48 om kommunal overtagelse og erstatning vil dog i praksis forudsætte, at de ser det økonomiske attraktivt at fremsætte krav om overtagelse mod erstatning. Hvis grundejerne er uenig i kommunens plangrundlag for prissættelse af grund, og vurderer et større udviklingspotentiale, kan der således være meget lille incitament til at kræve en kommunal overtagelse og erstatning.

Grundejerne på Nordens Plads kan således fravælge at realisere en ny lokalplan med parkformål og fravælge at sælge eller søge om erstatning, i tilfælde af at det ikke er en økonomisk attraktiv mulighed. Grundejerne kan i stedet vælge at forsætte med eksisterende anvendelse, så længe der ikke sker fysiske ændringer.

Ekspropriation

Ønsker grundejerne af Nordens Plads ikke at sælge, kan Frederiksberg Kommune jf. Planloven § 47 i særlige tilfælde benytte sig af tvungen afståelse af ejendom mod erstatning, forstået som ekspropriation.

Ekspropriation er tvungen afståelse af ejendom og kan efter grundloven § 73 kun ske ifølge lov, hvor almenvellet kræver det og mod fuldstændig erstatning.

Forvaltningen vurderer, at det på baggrund af praksis for ekspropriation i dag vil være meget vanskeligt at leve op til kriterierne for at ekspropriere til en park på Nordens Plads. Dette hænger sammen med de betingelser, som skal være opfyldt for at kunne ekspropriere, herunder kriterie om nødvendighedsprincip, rimelighed af indgriben og tidsmæssig aktualitet.

I nødvendighedskravet ligger bl.a., at ekspropriationen skal være nødvendig for virkeliggørelse af lokalplanen. Nødvendighedskravet omfatter også det almindelige proportionalitetsprincip og rimelighed. Tvangsmæssig afståelse af en ejendom kan således ikke gennemføres, hvis det, der ønskes opnået ved ekspropriation, kan gennemføres på en måde, som er mindre indgribende for rettighedshaverne. Der lægges efter klagenævnets praksis derfor vægt på, om der er realistiske alternativer til placeringen af det aktuelle projekt, herunder kommunens egne grunde og ejendomme. Dertil vil det kræve en detaljeret planmæssig begrundelse for parken netop på denne givne placering.

I forhold til tidsmæssige aktualitet bemærker forvaltningen, at der i klagenævnpraksis tillægges en afgørende betydning, om kommunalbestyrelsen i budgettet har afsat de nødvendige midler til at gennemføre projektet.

Forvaltningen gør i den forbindelse opmærksom på, at størrelsen af erstatning fastsættes efter praksis til værdien af ejendommen uden de begrænsninger i anvendelsen, der er blevet pålagt ved planlægningen. Det vil sige til den værdi ejendommen har med den anvendelse, der var mulig, før lokalplanens vedtagelse. I dette tilfælde vil udgangspunktet således være lokalplan nr. 175 som blandede byfunktion med 225% i bebyggelsesprocent.

Som et eksempel har Forvaltningen med afsæt i eksisterende plangrundlag for Nordens Plads og interne erfaringstal estimeret, at de uudnyttede byggeretter på Nordens Plads vil koste i omegnen af 200-300 mio.kr. eksklusiv byggemodning. Hertil kommer etablering af selve parken i omegnen af 100 mio.kr. samt erstatning og reetablering af parkeringspladser, som beløber sig op på ca. 250 mio.kr. ved parkering i p-kælder. Der skal således samlet set findes midler i størrelsesordenen 550-650 mio.kr.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at orientering tages til efterretning.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og Erhvervsstrategisk udvalg

Bilag

Notat om planjuridiske rammer

Punkt 27: Beslutning om bevilling til samt orientering om status på bæredygtighedsværktøjet URBAN LCA

01.00.05-P00-22-15

Resume

I regi af arbejdet med udviklingen af 'Hospitalshaven' har Frederiksberg Kommune modtaget fondsmidler fra Realdania/plan22+ til udviklingen af et bæredygtighedsværktøj 'URBAN LCA' (Life Cycle Assessment). Værktøjet vil kunne bruges i det fremadrettede arbejde med udvikling af Hospitalshaven, herunder som et værktøj til at beregne klimapåvirkninger ved forskellige planmæssige greb og for at kunne stille krav til kommende grundkøbere, samt holde et regnskab for klima- og biodiversitetspåvirkningerne ved byudviklingsprojektet. Med denne sag forelægges en afrapportering af projektet til udvalgets orientering, ligesom der søges om indtægtsbevilling for at kunne modtage fondsmidlerne.

Beslutning

By- og Erhvervsstrategisk udvalg

1. tog orienteringen om status på bæredygtighedsværktøjet URBAN LCA til efterretning, idet værktøjet bruges i det videre arbejde med realisering af udviklingsplanen for Hospitalshaven,
2. indstiller til Magistraten, at der meddeles indtægtsbevilling på servicerammen under Magistraten på 450 t.kr. til bæredygtighedsværktøjet URBAN LCA i 2025,
3. indstiller til Magistraten, at der meddeles udgiftsbevilling på servicerammen under Magistraten på 371,25 t.kr. til bæredygtighedsværktøjet URBAN LCA i 2025,
4. indstiller til Magistraten, at der meddeles udgiftsbevilling på servicerammen på 78,75 t. kr. til den kommunale momsrefusionsordning i 2025.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at By- og Erhvervsstrategisk udvalg

1. tager orienteringen om status på bæredygtighedsværktøjet URBAN LCA til efterretning, idet værktøjet bruges i det videre arbejde med realisering af udviklingsplanen for Hospitalshaven,
2. indstiller til Magistraten, at der meddeles indtægtsbevilling på servicerammen under Magistraten på 450 t.kr. til bæredygtighedsværktøjet URBAN LCA i 2025,
3. indstiller til Magistraten, at der meddeles udgiftsbevilling på servicerammen under Magistraten på 371,25 t.kr. til bæredygtighedsværktøjet URBAN LCA i 2025.
4. indstiller til Magistraten, at der meddeles udgiftsbevilling på servicerammen på 78,75 t.kr. til den kommunale momsrefusionsordning i 2025.

Sagsfremstilling

Anledning

I vurderingsrapporten fra parallelopdraget (arkitektkonkurrencen) for hospitalsområdet blev der i anbefalinger til det videre arbejde nævnt, at der skal laves et foreløbigt CO₂ regnskab for udviklingen af området, som kan bruges til at kvalificere planen. Som en del af Plan22+ (et initiativ fra Realdania, Dansk Byplanlaboratorium og Plan- og Landdistriktsstyrelsen) har Frederiksberg Kommune modtaget fondsmidler til at udvikle projektet 'URBAN LCA' - et værktøj til at beregne klimabelastning og biodiversitetspåvirkning for byudviklingsprojekter med afsæt i 'Hospitalshaven'. Projektet er nu færdiggjort, og med denne sag forelægges den endelige rapport og konklusionerne herfra til udvalgets orientering (bilag 1). Derudover anmodes der med sagen om bevilling for modtagelse af 450 t.kr. i fondsmidler fra Realdania til finansiering af den eksterne rådgivning for udviklingen af projektet.

Med udviklingsplanen for Hospitalshaven 'Gro det nye af det gamle' er det ift. bæredygtighed besluttet, at arbejde med DGNB-certificering på byområdeniveau samt videreudvikle 'Frederiksbergkompasset', som skal sikre, at særlige fokusområder og kvalitetsmål for bæredygtighed føres ud i livet. Kompasset har tre fokusområder: 1) Det grønne, 2) Reduktion af klimabelastning 3) fællesskaber.

URBAN LCA værktøjet er lavet for at kunne understøtte kompassets emne 'Reduktion af klimabelastning' med et evidensbaseret datagrundlag for hvilke klima (CO₂)- og biodiversitetspåvirkninger der er ved at gennemføre et byudviklingsprojekt som Hospitalshaven, og hvilke planlægmæssige 'greb' man kan lave for at reducere påvirkningerne. Bæredygtighedsværktøjet skal understøtte kommunes overordnede mål om CO₂-neutralitet og indeholder de relevante parametre, som skal overvejes i forbindelse med byudvikling - eksempelvis sammensætning af bygninger (nybyg og transformation), infrastruktur og udformning af bynatur og har et output for klimapåvirkning i enheden "kg CO₂ækv./person" og "kg CO₂ækv/m²" samt en score for biodiversitet/tons materialer.

Værktøjet er udarbejdet i samarbejde med EFFEKT arkitekter og det rådgivende ingeniørfirma Artelia. Rapporten om det udviklede værktøj er vedlagt som bilag 1, hvori der også indgår en række scenarier for klima- og biodiversitetspåvirkningen ved udviklingen af 'Hospitalshaven'. Værktøjet er baseret på generiske nøgletal, som vil kunne udskiftes med mere detaljeret eller stedsspecifikke data, hvis de senere bliver tilgængelige. Der findes for nuværende ikke standardiseret data om off-site biodiversitetspåvirkning af byggeri og det er derfor vanskeligt at få data/måle præcist på off-site biodiversitetspåvirkning. Derfor er det valgt at måle på materialer i ton som målestok for påvirkning af off-site biodiversitetspåvirkning i værktøjet, da det for nuværende er den bedste generiske målestok. Rapporten følges af et metode- og et data-notat og vil sammen med værktøjet (open-source), blive tilgængeligt via Plan22+/Realdanias hjemmeside.

Hovedkonklusioner fra rapporten opsummeres nedenfor (se også side 4-5 i bilag 1):

- Byggeri (nybyg såvel som transformation af eksisterende bygninger) er det der fylder suverænt mest både ift. klimapåvirkning og off-site biodiversitetspåvirkning. I casen for Hospitalshaven er det bygningskategorien, der uanset valgt bæredygtighedsklasse, står for over 95% af alle CO₂-emissioner og over 80% af materialeforbruget i det samlede byudviklingsprojekt.
- Belægninger, beplantning og forsyning (samt P-kældre) fylder lidt i den store sammenhæng, men skal stadig prioriteres i forhold til lav udledning/materialeforbrug. Ved en bygning i 3-5 etager med fuld p-kælder udgør kælderen ca. 1/5 af bygningens samlede CO₂-aftryk
- De 3 parkeringskældre i basisscenariet udgør ca. 10% af byudviklingsområdets samlede CO₂-udledning.
- Aftryk fra parkering reduceres mest effektivt ved at indskrænke mængden af parkeringspladser, herunder ved at regulere brugergruppe, tidsbegrænsning og ved pris for parkering.
- Centraliserede parkeringskældre skaber lavere udledning og materialeforbrug (ved at samle 3 nye bygningers p-kældre til én spares f.eks. ca. ¼ i CO₂-aftryk)
- Transformation er klart bedre ift. klimapåvirkning end nybyggeri, da det reducerer CO₂-udledningen (ca. 4 gange bedre ift. CO₂-aftryk) og materialeforbruget sammenlignet med nybyggeri.
- Transformation af en eksisterende bygning er også bedre end blot at bevare bygningen som den er idag, da de emissionsbesparelser der opnås gennem energirenovering (og dermed den fremtidige drift) opvejes af CO₂-aftrykket for de materialer som bruges til istandsættelse/ombygning.
- Ved et højere antal personer pr. m² mindskes CO₂-udledninger pr. beboer (den gennemsnitlige dansker bor på 54 m²)
- Mobilitetsinitiativer kan være et effektivt værktøj i byudviklingen til at nedbringe CO₂-udledninger (incitamenter til øget brug af cykler, yderligere brug af offentlig transport, parkeringsnormer mv.)
- Valg af bæredygtighedsklasse for byggeri er en væsentlig faktor ift. den samlede klimapåvirkning af et byudviklingsprojekt. Det kan derfor være en fordel at lægge sig fast på en bæredygtighedsklasse, så tidligt så muligt, hvis der er et ønske om at nedbringe klimapåvirkningen.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at orienteringen om status på bæredygtighedsværktøjet URBAN LCA tages til efterretning, idet værktøjet bruges i det videre arbejde med realisering af udviklingsplanen for Hospitalshaven

Forvaltningen anbefaler endvidere, at der meddeles indtægts- og udgiftsbevillinger som anført i sagens økonomiafsnit.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser

I henhold til Frederiksberg Kommunes styringsregler skal der søges indtægts- og udgiftsbevilling for eksterne bidrag, som overstiger 25.000 kr.

Med sagen søges indtægtsbevilling på servicerammen under Magistraten til modtagelse af eksterne bidrag på 450 t.kr. i 2025 og midlerne bruges til betaling for ektern rådgivning. Der søges desuden om udgiftsbevilling på servicerammen under Magistraten på 371,25 t.kr. i 2025 til finansiering af udviklingen af bæredygtighedsværktøjet URBAN LCA. Det modtagne tilskud er omfattet af den kommunale momsrefusion for fondsmoms, hvoraf 17,5 pct. af det samlede tilskud afregnes til momsrefusionsordning, mens de resterende anvendes til at gennemføre projektet.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

By- og Erhvervsstrategisk udvalg, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

Bilag

BILAG 1 - Udkast til Urban LCA rapport

Bevillingsskema - drift Bæredygtighedsværktøjet URBAN LCA

Punkt 28: Orientering om status på arbejdet med omdannelse af Bispeengbuen

01.00.05-P00-12-22

Resume

By- og Erhvervsstrategisk Udvalg orienteres med denne sag om status på arbejdet med omdannelse af Bispeengbuen. Staten er blevet præsenteret for tre finansieringsmodeller, hvoraf staten kun har tilsluttet sig model 2, hvor kommunerne overtager hele buen og arealet herunder. Forvaltningerne i Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune fremhæver, at der er væsentlige usikkerheder forbundet med økonomien i overtagelsen. Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning foreslår på den baggrund en grundigere undersøgelse af aftalegrundlag og renoveringsoverslag.

Beslutning

By- og Erhvervsstrategisk udvalg

- tog orienteringen om status på arbejdet med omdannelse af Bispeengbuen til efterretning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at By- og Erhvervsstrategisk udvalg

- tager orienteringen om status på arbejdet med omdannelse af Bispeengbuen til efterretning.

Sagsfremstilling

Anledning

Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune har siden orienteringen om resultat af udvidelse af ideoplæg for omdannelse af Bispeengen (fremmet for By- og Erhvervsstrategisk Udvalg den 15. januar 2024) arbejdet på forskellige mulige finansieringsmodeller for en omdannelse af Bispeengbuen, jf. bilag 1, der beskriver mulige økonomiske modeller for ejerskab og finansiering ved en delvis nedrivning af Bispeengbuen. I november 2024 præsenterede kommunerne tre modeller for staten:

- Model 1 - Kommunerne overtager arealet under buen. Staten forestår delvis nedrivning og ejer fortsat buen
- Model 2 - Kommunerne overtager hele buen og arealet under
- Model 3 - Buen og arealet under overdrages til et selskab

Staten meddelte i januar 2025, at *"tilbuddet fra statslig side fortsat er, at Bispeengbuen i sin helhed overdrages til de to kommuner med de tilhørende drifts- og vedligeholdelsesmidler efter de normale regler herfor. Af de opstillede modeller er det således alene model 2, som synes at flugte med statens position. De øvrige modeller vurderes dels at medføre unødigt organisatorisk kompleksitet, dels at indebære betydelige merudgifter for staten i forhold til den nuværende situation."*

På baggrund af statens tilbagemelding har Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning undersøgt, de omtalte regler for en overdragelse af Bispeengbuen og de tilhørende drifts- og vedligeholdelsesmidler beskrevet i den fra staten tilsendte "Håndbog for fælles grundlag for omklassificering af statsveje til kommuneveje", jf. bilag 2, hvor Teknik- og Miljøforvaltningen har genbesøgt tallene bag Vejdirektoratets forundersøgelse af en delvis nedrivning af Bispeengbuen. Håndbogen er et aftalegrundlag mellem Vejdirektoratet og KL, som anvendes, når en statslig vejstrækning skal omklassificeres til en kommunal vejstrækning. I dette tilfælde er der tale om en vejstrækning, der ligger på en brokonstruktion, og derfor er der også andre forhold i spil. Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at de eksisterende beregninger og forudsætninger bør revideres, inden at der indgås en aftale med staten.

Endvidere er der dialog med transportministeren vedrørende adgang til baggrundsdata om buens tilstand.

Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning har undersøgt de tal, som Vejdirektoratet har offentliggjort i forbindelse med deres forundersøgelse af en delvis nedrivning af Bispeengbuen i 2023, nærmere bestemt 216 mio. kr. (inkl. projektering og uforudsete udgifter) til nedrivning af den sydlige brobue og en renovering den nordlige brobue. Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer med afsæt i de erfaringspriser, som Københavns Kommune arbejder med, at den samlede sum er for lav. Teknik- og Miljøforvaltningen kan også konstatere, at tallet for renovering af den nordlige brobue har ændret sig fra 108 mio. kr. i den særsynsrapport, som Vejdirektoratet fik udført i 2018, til 41,4 mio. kr. i den ovenstående omtalte forundersøgelse fra 2023. Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer således, at der er væsentlige usikkerheder forbundet med økonomien i at overtage Bispeengbuen.

Hvis de to kommuner skal arbejde videre med model 2, vurderer Teknik- og Miljøforvaltningen, at det vil kræve en større undersøgelse af aftalegrundlaget mellem KL og Vejdirektoratet samt en grundigere undersøgelse af Vejdirektoratets tilstandsrapporter og renoveringsoverslag for Bispeengbuen.

Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune vurderer ikke umiddelbart, at model 1 medfører unødigt organisatorisk kompleksitet eller indebærer betydelige merudgifter for staten i forhold til den nuværende situation. Kommunerne vurderer, at en grundigere undersøgelse også kan kvalificere konsekvenserne ved model 1.

Københavns Kommunes Teknik- og Miljøudvalg forelægges ligeledes en indstilling om status for arbejdet med omdannelse af Bispeengbuen den 26. maj 2025. Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning indstiller til Teknik- og Miljøudvalget, at Teknik- og Miljøforvaltningen undersøger økonomi og konsekvenser ved model 1 og model 2 for omdannelse af Bispeengen (delvis nedrivning af Bispeengbuen), såfremt der afsættes finansiering hertil i (Københavns Kommunes) Budget 2026.

Videre proces

Såfremt Københavns Kommune afsætter finansiering i kommunens Budget 2026 til en grundig undersøgelse af økonomien og konsekvenserne ved model 1 og model 2, forventer Teknik- og Miljøforvaltningen at fremlægge resultatet af undersøgelsen medio 2027, afhængig af hvornår Staten gennemfører et særeftersyn af broen.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at By- og Erhvervsstrategisk Udvalg tager orienteringen om arbejdet med Bispeengbuen til efterretning. Udvalget vil blive orienteret om den videre dialog, herunder om en eventuel undersøgelse af aftalegrundlag og økonomiske konsekvenser ved de forskellige modeller, som Københavns Kommune måtte sætte i gang.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og Erhvervsstrategisk udvalg

Bilag

Bilag 1 - Notat om mulige økonomiske modeller

Bilag 2 - Vurdering og genberegning af finansieringsmodel for Bispeengbuen

Punkt 29: Drøftelse af katalog af udkast til effektiviseringer og besparelser til budget 2026

00.30.02-A00-6-24

Resume

Med sagen forelægges katalog af udkast til effektiviseringer og besparelser til budget 2026 til drøftelse i alle udvalg.

Beslutning

By- og Erhvervsstrategisk udvalg

- drøftede udkast til effektiviseringer og besparelser på udvalgets område.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at udvalget

- drøfter udkast til effektiviseringer og besparelser på udvalgets område, herunder om udvalget har input eller nye idéer, der kan bringes i spil til det videre arbejde med det samlede katalog.

Sagsfremstilling

Anledning

Magistraten besluttede den 3. februar 2025 (pkt. 40), at der skal udarbejdes effektiviseringer og besparelser for 70 mio. kr. stigende til 100 mio. kr. Magistraten besluttede endvidere (pkt. 39) en budgetproces, hvor områdernes MED mødes med fagudvalgene og Hoved-MED mødes med Magistraten, og hvor fagudvalgene herefter ligesom i 2024 forelægges udkast til de forslag, som forvaltningen arbejder med.

Med den tidlige involvering i arbejdet med effektiviseringer og besparelser kan fagudvalgene høre MED's bemærkninger til forslagsudkast på deres område og der kan bringes nye idéer og input ind i det samlede katalog, mens forslagene fortsat kvalificeres og nuances.

Anbefaling

Med denne sag forelægges kataloget af udkast til effektiviseringer og besparelser til drøftelse i alle fagudvalg. På dette tidspunkt bliver der ikke taget beslutninger om de enkelte forslag. Dette vil, som tidligere år, ske i forbindelse med budgetprocessen efter sommerferien.

Udkast til forslag på udvalgenes område kan læses i fuld længde i bilag 1. I tillæg til de heri præsenterede udkast til effektiviseringer og besparelser vil der i lighed med tidligere år indgå tekniske effektiviseringer og justeringer i 2. finansielle orientering om budget 2026. Der indgår ikke beskrivelser af disse i udkastkataloget.

Det vedlagte katalog af udkast til effektiviseringer og besparelser indeholder ikke endelige, færdigarbejdede forslag, men udkast til de forslag, der er under udarbejdelse. Kataloget præsenterer således ideer under udarbejdelse, og der arbejdes videre med forslagene frem til det endelige katalog, ligesom der i den videre proces kan komme nye forslag til, eksempelvis på baggrund af drøftelserne i MED og fagudvalg.

Bilag 2 giver en kort introduktion til udvalgenes økonomi og de præsenterede effektiviseringer og besparelser.

Kataloget blev behandlet på møder mellem områdernes MED og fagudvalg samt Hoved-MED og Magistraten den 19. maj 2025. Det færdige katalog forelægges for Magistraten den 18. august og offentliggøres dagen efter på hjemmesiden.

Den fulde proces for budgetarbejdet fremgår som indledning til udkastkataloget i bilag 1.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten, alle fagudvalg

Bilag

Bilag 1 - Katalog af udkast til effektiviseringer og besparelser

Bilag 2 - Udvalgspræambler

Punkt 30: Orientering om klager til de klageansvarlige i By-, Kultur- og Miljøområdet i perioden januar - december 2024

00.00.00-G01-16-25

Resume

Magistraten besluttede på møde den 8. februar 2016, at der fremover skulle ske en årlig orientering om indholdet i udvalgenes respektive klagebøger. I denne sag orienteres om behandlede klager stilet til de klageansvarlige i By-, Kultur- og Miljøområdet i perioden 1. januar - 31. december 2024. Der er i perioden registreret 138 klager, hvilket er en stigning på 23 klager i forhold til 2023, hvor der var registreret 115 klager. Sammenlignet med registrerede klager i 2023 har der været en stigning i kategorien "3. Den leverede service" (svarende til 21 klager), i kategorien "4. Den vedtagne service" (svarende til 11 klager) og i kategorien "6. Andet" (svarende til 10 klager). Mens der har været et fald i antallet af klager i kategorien "1. Sagsbehandling" og kategorien "2. Afgørelse" (svarende til henholdsvis 13 og 5 klager) Der redegøres i sagen for udviklingen inden for de seks tværgående klagekategorier og otte fagområder.

Beslutning

By- og Erhvervsstrategisk udvalg

- tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Miljø- og Trafikudvalget, Klima-, Plan- og Boligudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget samt By- og Erhvervsstrategisk udvalg

- tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Anledning

Magistraten besluttede på møde den 8. februar 2016, at der fremover skulle ske en årlig orientering om indholdet i udvalgenes respektive klagebøger. Ligeledes er der vedtaget en tværgående procedure for opgørelsen af klager. I denne sag orienteres således om registrerede klager til de klageansvarlige i 2024 på baggrund af principperne i den af Magistraten vedtaget klageoversigt.

Klagerne er sorteret i nedenstående seks klagekategorier og otte fagområder, som er identiske med de forudgående år henset til oversigtens tværgående principper og statistiske formål.

Klagekategorier

Fagområder

1. Områdets sagsbehandling	Vejarealer
2. Afgørelse	Plansag
3. Områdets leverede service	Byggesag
4. Kommunens vedtagne serviceniveau	Affald
5. Personalets adfærd	Parkering
6. Andet	Støj-, lys- og lugtgener
	Træer
	Andet

Der er i perioden 1. januar – 31. december 2024 registreret i alt 138 klager, hvilket er en stigning på 23 klager i forhold til 2023, hvor der var registreret 115 klager, ligesom det er en stigning på 48 klager i forhold til 2022, hvor der var registreret 90 klager.

Af tabel 1 nedenfor fremgår udviklingen i registrerede klager i perioden 2016-2024.

Tabel 1

Kategori	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1. Sagsbehandling	20	31	17	24	37	35	30	21	8
2. Afgørelse	13	9	4	11	10	4	4	13	8

3. Den leverede service	12	7	9	21	16	48	20	14	35
4. Den vedtagne service	1	0	7	12	8	15	4	18	29
5. Personalets adfærd	1	0	1	2	1	1	3	1	0
6. Andet	26	23	21	16	44	23	29	48	58
I alt	73	70	59	86	116	126	90	115	138

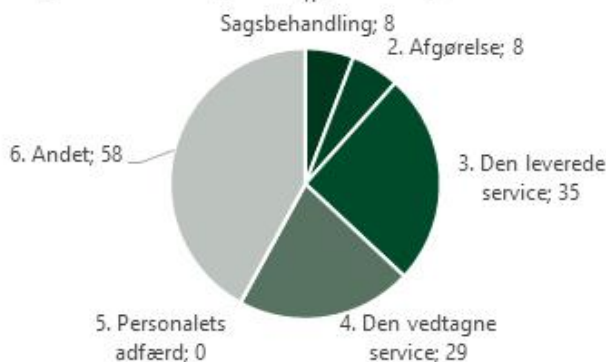
I 2024 er flertallet af klagerne i lighed med 2023 stilet til enten borgmesteren eller formanden for Miljø- og Trafikudvalget. De 138 klager fordeler sig sådan:

- Borgmester: 96 stk. (mod 73 stk. i 2023)
- Formand for Miljø- og Trafikudvalget: 30 stk. (mod 26 stk. i 2023)
- Formand for Klima-, Plan- og Boligudvalget: 3 stk. (mod 5 stk. i 2023)
- Formand for By- og Erhvervsstrategisk Udvalg: 0 stk. (mod 1 stk. i 2023)
- Formand for Kultur- og Fritidsudvalget: 0 stk. (mod 1 stk. i 2023)
- Kommunaldirektør: 1 stk. (mod 2 stk. i 2023)
- By-, Kultur- og Miljødirektør: 8 stk. (mod 7 stk. i 2023)

Sammenlignet med registrerede klager i 2023 har der været en stigning i kategorien "3. Den leverede service" (svarende til 21 klager), i kategorien "4. Den vedtagne service" (svarende til 11 klager) og i kategorien "6. Andet" (svarende til 10 klager).

I kategorien "1. Sagsbehandling" og kategorien "2. Afgørelse" er der derimod sket et fald i antallet af klager (svarende til henholdsvis 13 og 5 klager). For så vidt angår kategorien "5. Personalets adfærd", er der i 2024 ikke registreret klager til de klageansvarlige i denne kategori.

Klager fordelt på klagekategorier i 2024

For uddybning af klagekategorierne henvises til bilag 1 (Beskrivelse af metode og uddybende analyse).

By-, Kultur- og Miljøområdet opgaveportefølje er en synlig del af bybilledet og berører i vidt omfang alle byens borgere. I 2024 har fokus fra borgerne særligt været på:

- Nedlæggelsen af linje 37 på Frederiksberg
- Oversvømmelse efter skybruddene henholdsvis den 4. august og den 9. september 2024
- En række forhold i både Frederiksberg Svømmehal og Flintholm Svømmehal
- Manglende renholdelse af fortov
- Trafikale forhold rundt omkring i kommunen

Set i lyset af Frederiksbergs befolkningstæthed og de heraf mange hensyn, der knytter sig hertil, synes 138 klagesager at være acceptabelt. Det er fortsat forvaltningens vurdering, at borgerne i stigende grad benytter kommunens nærdemokrati og de dertil hørende direkte kommunikationskanaler, når de ønsker at udtrykke utilfredshed eller uenighed i forhold, der vedrører dem, deres hverdag eller deres lokalområde.

Det bemærkes supplerende, at forvaltningen alene i forhold til den politiske beslutning om at nedlægge linje 37 på Frederiksberg har registreret 23 klager. Derudover er 8 klager relateret til oversvømmelse efter skybruddene i august og september 2024. Og endelig er der registreret 8 klager over diverse forhold i Frederiksberg Badene – henholdsvis 5 klager i relation til Frederiksberg Svømmehal og 3 klager i relation til Flintholm Svømmehal. Også i dette lys er det forvaltningens vurdering, at antallet af klagesager i 2024 ligger på et acceptabelt niveau.

Borgerrådgiveren har i sin årsberetning 2024, som Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 28.april 2024, givet tre generelle anbefalinger til kommunens forvaltning. Forvaltningen anbefales at have:

1. Fokus på at skabe helhed og sammenhæng for borgerne på tværs af afdelingerne
2. Fokus på at sikre at borgerne oplever, at de bliver hørt og inddraget i deres sag
3. Fokus på at sikre fremdrift i sagerne – lang sagsbehandlingstid

Ad 1) By-, Kultur- og Miljøområdet implementerer i stadig stigende grad tilgangen "en indgang til forvaltningen" – eksempelvis i forbindelse med håndtering af ansøgningssager, der trækker tråde til flere afdelinger på tværs i forvaltningen.

Ad 2) By-, Kultur- og Miljøområdet har implementeret den såkaldte "dialogbaseret klagesagshåndtering" i de sager, hvor der er potentiale for at foretage et forebyggende opkald, inden borgeren modtager et skriftligt svar – eksempelvis i de sager, hvor der er "meget på spil" eller høj kompleksitet.

Ad 3) Her peger blandt andet klagebogen 2024 på et positivt udbytte af By-, Kultur- og Miljørådets løbende fokus på fremdrift i sagerne. Eksempelvis synes antallet af klager over oplevelsen af ikke tilfredsstillende sagsbehandlingstider i 2024 at ligge på et ganske tilfredsstillende niveau (8 klager) sammenlignet med tidligere år (i perioden 2020-2023 tæller denne klagekategori i gennemsnit 30 klager, jf. tabel 1).

Sammenfattende ligger borgerrådgiverens anbefalinger således i fin tråd med By-, Kultur- og Miljørådets løbende fokus på at sikre en fortsat effektiv og smidig håndtering af områdets kerneopgaver.

For uddybning vedlægges til udvalgets orientering henholdsvis beskrivelse af metode og uddybende analyse (bilag 1) samt beskrivelse og håndtering af samtlige 138 klagesager (bilag 2).

Anbefaling

Forvaltningen indstiller, at sagen tages til efterretning.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Klima-, Plan- og Boligudvalget, By- og Erhvervsstrategisk Udvalg, Kultur- og Fritidsudvalget

Bilag

Bilag 1

Bilag 2

Punkt 31: Lukket

01.11.00-G01-1-25